

ПОСМЕРТНИЙ СПОМИН ПРО ВАЛЕНТИНА КОХНА

*Ні, такі не зрадять і не продадуть,
Лиш ножами душ проріжуть
Всеросійську муть.
Євген Маланюк*

Братство Митрополита Василя Липківського, з почуттям жалю й скорботи, бажає поділитися сумною вісткою несподіваної смерти улюбленого свого Голову ВАЛЕНТИНА КОХНА.

Валентин Кохно помер 25-го травня 2010-го року Божого в місті North Port, Florida, США. Похований на цвинтарі Церкви-Пам'ятника Святого Андрія Первозваного, Баунд-Брук, Нью Джерси, США.

Залишив у смутку дружину Раїсу, сина Тараса з невісткою Даною, внуками – Марка, Адріана, Улану, брата Тараса й сестру Катерину.

Понад п'ятдесят літ, від дня заснування, Валентин Кохно був активним членом братства Митрополита Василя Липківського. Останні двадцять років виконував обов'язки Голови Братства.

Народився Валентин в селі Лебедин на Київщині шістнадцятого травня 1922-го року.

Батько покійного був настоятелем кафедрального Собору Святої Софії в Києві, при митрополитові Миколи Борецькому та настоятелем кафедрального Воскресенського Собору в Харкові в часі Митрополита Івана Павловського.

Одинадцятого січня 1936-го року батько Валентина, протоієрей Микита Кохно, був арештований в Харкові, а в 1938-му році розстріляний на засланні.

Все своє життя аж до смерти, Валентин Кохно ніс тяжкий тягар у своїй душі за знедолений рідний край, людяність його і пошматовану Рідну Церкву. Особливо тяжко переживав за поневолений стан Вселенською Патріархією Української Православної Церкви, на всіх теренах землі поза межами України, з позбавленням будь-якого спілкування і зв'язку з національною Помісною Церквою Київського Патріархату.

Пережив за втрату етнічності Рідної Церкви, рідних звичаїв і традицій – тисячолітнього надбання культури нашого народу. Особливо уболівав за невизнання і нехтування найбільш світлої доби в житті нашої Церкви, її розквіту та жорстокого нищення безбожною Москвою, Української Автокефальної Православної Церкви 1921-го року.

Біль, спричинена Валентину за часів Сталінізму, відчутно разила його серце. Невимовне лиходійство Банд-Бруцьких ієрархів – затирати найбільш видатну сторінку історії Рідної Української Автокефальної Православної Церкви, під проводом славної пам'яті Митрополита – Мученика Василя Липківського.

Відродження Української Православної Незалежної Церкви 1921-року відбувалося в найбільш жорстоку добу історії нашого народу.

Зазеленів пустир українського духовного життя. Виростали все нові й нові рослини – велетні духа, рідні пастирі – мученики й буйним цвітом зацвіла й запашним леготом вільно віддихала Українська Церква.

Українські люди в церкві, що звільнилась від Петербургського оберпрокурора синоду російської церкви, прагнули свого. В ті часи церковного піднесення і боротьби за автокефалію не кожний передбачував, що їх чекає доля тих, яких на римських аренах колись роздирали дикі звірі. Не буде для них Колизею, буде інакше: тюрми, заслання, смерть без похорону. Храм був для них незламною духовною кріпостою, з амвонів чули вони не раз тверді слова віри і надхнення. Давно уже не чули такого по наших церквах. – Тому, що Українська Автокефальна Православна Церква під проводом Митрополита Василя Липківського була всенародною Христовою Українською Церквою, Церквою великої ідеї, високої моралі, духівництво і провід якої служили народові, відмовившись від вигод, влади і власних інтересів. В діяльності своїй це була Церква перших християн, яка перенесла терор і муки, але не зрадила Христа і свого побожного народу.

Ось наприклад, як оцінив нашу Церкву чижинець-німець, професор-богослов Ганс Кох: *«Відродження Української Автокефальної Православної Церкви – Київської – то найвидатніша подія християнського життя Двадцятого століття! Благодать Святого Духа пролилася на цю Церкву та її діячів у ці роки. Мучеництво їх – то вінець слави, що ним Господь нагородив цю Церкву та її вірних, що прийняли цей вінець! Митрополита Василя Липківського я вважаю за одну найвизначніших постатей в Христовій Церкві Двадцятого століття. Вивчення ідеї Української Автокефальної Православної Церкви 1921-року належить майбутньому, воно буде корисним для Цілої Христової Церкви, а не лише для Православної»*. Проте наші оцінки втрачають своє значення перед мучеництвом тих людей, мучеництвом за віру, велику чисту віру, що так високо відрізняється серед намулу життя і насильства доби. І на привеликий жаль лежить вона, ця славна і свята історія Церкви нашої замкнена в домовласних архівах під Вселенським наглядом, повитою павутинням так званої канонічності.

Валентин вичерпав всі свої ресурси, приклав всі свої зусилля й старання, щоб звільнити з лаштунків архіву Рідну Церкву і вивести її на світ Божий і розкрити правду про неї. Він вірив, що правда не вмре, не загине, але був свідомий того, що хтось мусить її розказати.

Валентин не тільки уболював про долю Рідної Церкви й Батьківщини, він діяв, писав і боровся проти неправди, зради і ошуканства. І багато потерпів за свою невтомну,

смілу й відкриту діяльність. За свою справедливість був осуджений, зневажений і понижений.

Дарма! Не в корчі громи б'ють, а в дуби. Не ми рішаємо про те, хто є в народі більший, а хто менший, хто чесний, а хто зрадник, а лише час, лише історія. Валентин вірив, як і поет, що:

*«Зерно посіяне в негоду
Кривавим маком розцвіте
І прийде воля для народу
І зійде сонце золоте!»*

Поза працею і невідкладених життєвих обов'язків, Валентин присвятив увесь свій вільний час Церкві, упослідженим і служінню своєму народові.

З певністю можна сказати, що все своє фінансове збереження, гроші за продану хату і частину своєї пенсії, Валентин з дружиною Раєю, відвезли в Україну. Він, від часу незалежності, відвідав Україну двадцять-два рази. Здебільшого, коштами Валентина був збудований храм в місті Городище на Черкащині, та на деяких храмах споруджені бані і хрести.

Заходами Валентина було видано багато книжок в Україні, а серед них: «Перший Всеукраїнський Собор УАПЦ», «Другий Всеукраїнський Собор УАПЦ», «Святість і Благодатність Церкви УАПЦ 1921-го року» та інші праці сучасних церковних істориків в Україні.

Валентин і Рая є фундаторами окремої кімнати історичних експонатів, документів і книжок про життя і діяльність нашої Рідної УАПЦеркви, при Центральному Державному Музею Зарубіжної Україніки в Києві.

Серед багатьох добродійних організацій в Україні й Америці, яким Валентин з дружиною Раєю приходили з допомогою, була також матеріальна допомога Київському Патріархаті і сиротам в Україні.

Валентин був один із семи родин-основоположників Церкви Святого Андрія Первозваного і Головою Парафіяльної Ради в Блумінгдейл, Ілиной, США.

Тяжке життя випало на долю Валентина. З восьми років він прислужував в церкві своєму батькові в селі Городецьке біля міста Умань. В 1932-му році, будучи пухлим, ледве врятувався від голодної смерті. В Городецькому, перед Голодомором, родина перенесла брутальне насильство й розгул активістів колективізації. В 1933-му році, під час голоду в Харкові, родина отця Микити, врятувалася від голоду, купуючи на базарі хлібні недоїдки (шкуринки). В той час на хліб та інші харчові продукти була заведена карткова система. Через соціальний стан батька-священника, їм були відмовлені картки. З місячну платню отця Микити 150 карбованців, на той час можна було купити на базарі лише дві хлібини.

В Харкові Митрополит Іван Павловський любив Валентина за його слухняність і ретельність, прислужуючи йому під час Богослужб і завжди брав його із собою на храмові свята сусідних парафій.

Будучи найстаршим серед дітей, Валентин фактично виконував ролю батька. Після арешту отця Микити, виселили його родину на вулицю, забрали в паніматки Віри паспорт й заборонили жити в межах п'ятидесяти кілометрів Харкова. З меблів не було що брати, всі інші речі забрані органами НКВД, бо отець Микита був арештований з наказом конфіскації хатнього майна. Вийшли на вулицю в чому стояли.

Дякуючи добрій парафіянці - Катерині Гаращенко, яка прийняла в свою хату родину отця Микити, виділивши їм одну кімнату. Знайшлася ще одна добра людина, яка прийняла матір на працю санітаркою. Згодом паніматка Віра знайшла додаткову працю архіваріуса в Харківському музеї. Свою матір діти не бачили місяцями. Щоб утримати родину, паніматка Віра працювала довгі години без вихідних днів. Ішла на працю – діти ще спали, проходила з праці – діти вже спали. Лишала на столі щоденно три карбованці на харчі й коротку записку з переліком необхідних робіт. Діти мусіли розпалити чавунну пічку, зварити їсти, прибрати хату, виконати шкільне домашнє завдання та йти до школи. Все це було відповідальністю Валентина. В той час йому було тринадцять років. Щоб облегшити матеріальний стан родини, в літні канікули щороку діти роз'їждялись по селах до своїх родичів. І в цьому випадку Валентин мусів знати на який потяг сідати, де треба робити пересадку, тощо. Кожного літа він шукав якусь працю, щоб заробити якусь копійку. Викручував свердлом дірки в залізничних рейках, вигружав вапно з тягарових вагонів – використовував кожну нагоду заробити якийсь гріш.

Школярі, довідавшись, що він син священика, не давали йому проходу. Дразнили, штовхали, били по обличчю, втішаючись злорадна реготами. Часами, зваливши його на підлогу, били ногами, а він, затуливши руками обличчя, не боронився і лежав пасивний, аж поки задзвонить дзвінок, або коли напасникам було досхочу.

Напротязі всього життя у Валентина незмінно домінували риси його характеру: доброти, щедрости, справедливости, товариськості. В його хаті завжди хтось гостював. Змалку, коли приходили гості, він плакав від радості, а коли відходили плакав від жалю.

Був винятково добрим організатором. Нестір Городовенко хвалився, що Валентин був найкращим адміністратором хору за всі часи його диригування.

Валентин був здібним інженером-електриком. Його проекти були зроблені завжди вчасно, майже без помилок й фінансово успішні. Два з них ще й тепер прикрашають набережну міста Чикаго.

Втрата Валентина Кохна в церковному житті велика, особливо в широкій і жвавій участі його в різних галузях життя в Україні. Заповнити прогалину в деяких галузях тих програм майже неможливо. Найбільше занепокоєно Братство Митрополита

Василя Липківського й сиротинець в Україні, яким опікувалися особисто Валентин з дружиною.

Від щирого серця складаємо наші теплі співчуття дружині Раїсі, сину Тарасові з дружиною Даною і дітьми, братові Тарасові й сестрі Катерині та їхнім родинам.

Пам'ять про Тебе, Валентине, вічно житиме в серцях рідних, друзів, братчиків і всіх тих, кому близька доля Батьківщини, знедоленого побожного народу нашого і Рідної Церкви.

Царство Небесне і вічна Тобі пам'ять!

Братство Митрополита Василя Липківського